

LEKEBERGS
KOMMUN

2023-01-02

Margaretha Essving verksamhetschef
Samlad elevhälsa, Lekebergs kommun

Patientsäkerhetsberättelse

För Elevhälsans medicinska insats

Barn- och Utbildningsnämnden

Lekebergs kommun

År 2022

Inledning

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Källa:

Socialstyrelsen "Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024"

Barn- och elevhälsa är genom införandet av skollagen 2010:800 ett av skolans ansvarsområden. Barn- och elevhälsans uppdrag är att främst arbeta förebyggande och främjande och att bidra till att skapa pedagogiska, sociala och fysiska miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa. Sambanden mellan elevernas framgång i skolan och hur deras framtid kommer att bli är tydliga. Att nå grundskolans mål är därför en skyddsfaktor för framtiden. Därför är det viktigt att i skolhälsovårdens arbete, tillika alla övriga verksamheter som riktar sig till barn och unga, präglas av ett barnperspektiv (artikel 3 i barnkonventionen). Barnperspektivet belyser barnets rättigheter och barns bästa utifrån tre olika aspekter: barnperspektiv, barnets perspektiv, och barnrättsperspektiv. Barns och elevers lärande och hälsa är nära sammanbundna med varandra och påverkas i mycket av samma generella faktorer.

Vårdgivare för den sjukvårdsverksamhet som bedrivs inom elevhälsan är Barn- och utbildningsnämnden i Lekebergs kommun.

Vårdgivarens ansvar innebär bland annat följande:

- Att tillse att verksamheten bedriver ett systematiskt patientsäkerhetsarbete som arbetar förebyggande för att förhindra vårdskador.
- Skyldighet att utreda tillbud, risker och händelser.
- Barn, elever, ungdomar och närstående ska uppmuntras att involvera sig i patientsäkerhetsarbetet.
- Dokumentation hur det organisatoriska ansvaret för patientsäkerhetsarbetet är fördelat inom verksamheten.

Varje år ska en patientsäkerhetsberättelse upprättas där verksamhetens arbete med patientsäkerhet beskrivs och utvärderas.

Mallen är framtagen inom ramen för kunskapsstyrningsorganisationen, på uppdrag av den nationella samverkansgruppen (NSG) inom patientsäkerhet, 2021-09-23.

I syfte att förtydliga har mindre justeringar i inledning och bilaga genomförts, 2022-05-18.

Innehåll

SAMMANFATTNING	5
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	7
Engagerad ledning och tydlig styrning	7
Övergripande mål och strategier	7
Organisation och ansvar	8
Samverkan för att förebygga vårdskador	9
Informationssäkerhet	9
Strålskydd.....	10
En god säkerhetskultur	10
Adekvat kunskap och kompetens	10
Patienten som medskapare	11
AGERA FÖR SÄKER VÅRD	12
Öka kunskap om inträffade vårdskador.....	13
Tillförlitliga och säkra system och processer	14
Säker vård här och nu	14
Stärka analys, lärande och utveckling.....	15
Klagomål och synpunkter.....	15
Öka riskmedvetenhet och beredskap	16
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR.....	17

SAMMANFATTNING

Verksamheten för elevhälsans medicinska insats kan sammanfattas i fyra delar.

BASPROGRAM

Hälsobesök

Vaccinationer

Elevhälsa (EHT-arbete)

Öppen mottagning

Elevhälsans medicinska insats ska bedrivas enligt grunderna i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) (HSL)

Basprogram Hälsobesök:

Varje elev i grundskolan och grundsärskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök.

Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden.

Basprogram Vaccinationer:

Vaccinering enligt nationellt barnvaccinationsprogram ska erbjudas i åk 2, åk 5, åk 8 och flickor i åk 6 samt kompletteringsvaccination för barn/ungdomar med enligt svenskt program otillräcklig vaccinering.

Elevhälsa, EHT-arbete och EHM

Tillföra medicinsk kompetens och omvårdnadskompetens i teamarbete runt elever på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Basprogram Öppen mottagning:

Eleverna ska enligt 28§ Skollagen ges möjlighet att uppsöka elevhälsans medicinska insats (EMI) för vad som benämns enkla sjukvårdsinsatser.

Skolhälsovårdens medicinska insats ingår som en del i den samlade elevhälsan. Övriga insatser är de psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenserna. I Lekebergs kommun har det under år 2022 funnits tre heltidsarbetande skolsköterskor fördelat på fyra skolsköterskor.

I skolsköterskornas ansvar ingår tre F-6-skolor, en 7-9-skola och ett litet gymnasium med ett Introduktionsprogram samt Fyren, en verksamhet för mottagande av nyanlända elever. Totalt handlar det om ca 1200 elever.

Under året har skolsköterskorna genomfört totalt 542 vaccinationer och 1044 hälsosamtal. I samband med vaccinationer är det alltid två skolsköterskor. En vaccinerar och en journalför. Hälsosamtalen dokumenteras i vanlig ordning via PMO, skolsköterskornas och skolläkarens journalplattform. Då kommunen ännu inte har kompatibla journalsystem med Region Örebro län sker fortfarande en hel del scanning och pappersarbete av dokument som gjorts vid hälsosamtalen.

Antal remisser som skrivs till hälso-och sjukvårdsinstanser, av skolsköterskor, skolläkare och psykolog har under detta år ökat rejält. Sammantaget är 67 remisser skrivna och skickade.

En av skolsköterskorna har fått ansvara för mottagande av nyanlända elever via Fyren. Detta har varit en ny uppgift för skolsköterskorna i samband med flyktingar från Ukraina. Det arbetet har tagit mycket tid att sätta sig in i och skolsköterskan har själv fått utforma rutin, då stödet från asyl- och invandrarhälsan varit obefintlig. Under höstterminen har 26 elever fått kompletterande vaccinationer samt hälsosamtal. Arbetet har dokumenterats i pappersjournaler för säker journalföring. Enbart elever med helt personnummer kan läggas i PMO datajournal.

Den öppna mottagningen som ingår i skolsköterskeuppdraget har tagit emot 340 oplanerade besök som registrerats och dokumenterats.

Skolläkaren har haft 49 inplanerade besök, 113 registrerade administrativa uppdrag och vid skolläkarmottagningen deltar alltid en skolsköterska som administrerar.

Skolsköterskornas tid äts upp av mycket administrativt arbete, vilket förhoppningsvis kan minska till nästa år då vi i samarbete med Lekebergsskolan 7-9 kommer få hjälp med att distribuera brev till vårdnadshavare inför hälsosamtal och vaccinationer.

Ansvarig MLA-skolsköterska (Medicinskt Ledningsansvar) har under året deltagit i regionala träffar och varit en del i utvecklingsarbetet kring det pågående arbetet med att förnya och utveckla ELSA-arbetet inom regionen samt under ht-22 även ingått i arbetsgrupp inom "Nära vård" i kommunen.

Under hela året har vår strävan varit att i så stor utsträckning som möjligt delta i skolornas lokala elevhälsomöten samt EHM. EHM – en förebyggande och främjande modell för elevhälsa som vi arbetar utifrån inom våra grundskolor tillsammans med rektorer och lärare.

Vid utvärdering i den Samlade elevhälsan tillsammans med rektorer framkom i slutet av höstterminen 2022 ett önskemål om ytterligare närvaro av skolsköterskorna vid de lokala elevhälsomötena och vid EHM (Elevhälsomötet). Det framkom även önskemål om ytterligare samverkan med lärare och elever utifrån hälsosamtalens resultat. I nuläget har skolsköterskorna svårt att få ihop denna ekvation då basprogrammet, nyanlända och MLA-uppdraget redan tar så mycket av deras tid. Enligt SOU 2021:11 Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven, är önskvärt antal elever/skolsköterska högst 430 elever. I nuläget har vi tillgång till 2,75 % skolsköterska då en av dem är 25 % föräldraledig. Den skolsköterska som är MLA har rätt till 10 % nedsättning i tjänst för de uppgifter som ingår i det uppdraget. Alltså ska eleverna fördelas på 2,65 % vilket innebär att den som arbetar 75 % ska ha ett ansvar för 300 elever medan MLA på 90 % ska ansvara för 360 elever. Den skolsköterska som arbetar 100 % får då resten, vilket är 540 elever. Detta går inte ihop med förväntningar som finns i verksamheterna och har redan bidragit till att skapa stress. En ytterligare stressfaktor som fortfarande inte helt fungerar är påtryckningar och önskemål som kommer till skolsköterskorna från hälso- och sjukvården. Vi har under året upprepade gånger tagit kontakt och informerat om att sjukvården inte kan skicka arbetsuppgifter till skolsköterskor inom kommunens skolor. Dessa önskemål stressar skolsköterskorna då vårdnadshavare kontaktar dem och berättar att de fått information från hälso- och sjukvården att de ska kunna vara familjen behjälpliga. Hälso- och sjukvården förmedlar fel uppgifter till vårdnadshavare och skolsköterskorna får sitta i samtal med vårdnadshavare och förklara sitt uppdrag. Vi behöver fortsätta att utveckla samt rikta insatser för att motverka ovan farhågor.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Vårdgivarens ansvar innebär bland annat följande:

- Att tillse att verksamheten bedriver ett systematiskt patientsäkerhetsarbete som arbetar förebyggande för att förhindra vårdskador.
- Skyldighet att utreda tillbud, risker och händelser.
- Barn, elever, ungdomar och närstående ska uppmuntras att involvera sig i patientsäkerhetsarbetet.
- Dokumentation hur det organisatoriska ansvaret för patientsäkerhetsarbetet är fördelat inom verksamheten.

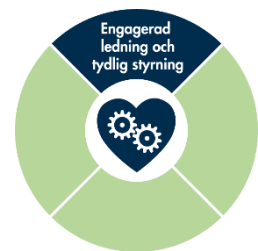
Varje år ska en patientsäkerhetsberättelse upprättas där verksamhetens arbete med patientsäkerhet beskrivs och utvärderas.

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Enligt Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024 har man identifierat ett antal områden på kommunal och regional nivå för att skapa en god och säker vård. Det behöver finnas

- en säkerhetskunnig ledning som styr mot ökad patientsäkerhet och samtidigt skapar förutsättningar för en god säkerhetskultur
- tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och som har förståelse för och kunskap om patientsäkerhet
- säker och användarvänlig teknik
- en hållbar arbetsmiljö
- förmåga att ta tillvara patienters och närståendes kunskap och erfarenhet.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

Verksamhetens mål är att bedriva en god och säker skolhälsovård där risker och händelser identifieras tidigt och förebyggs. Det ska finnas bemanning, personal och kompetens för att uppnå detta.

Det ska finnas säkra rutiner och lokala riktlinjer för arbetet. Dessa ska vara kända av all personal.

Strategier för att uppnå dessa är:

- För verksamheten finns ansvarig verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats.
- En skolsköterska med medicinskt ledningsansvar.
- Årligen säkra bemanning och kompetens utifrån god vård med en verksamhet som tidigt kan förebygga händelser och avvikelser.
- Förutsättningar att arbeta systematiskt med riktlinjer, instruktioner och löpande rutiner.

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Barn- och utbildningsnämnden i Lekebergs kommun är vårdgivare för hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsans medicinska insats.

Vårdgivarens ansvar:

- Anmäla sin verksamhet till IVO.
- Teckna patientsäkerhetsförsäkring
- Mål/plan, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra.
- Organisera ledning av verksamheten.
- Inrätta ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- Driva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete
- Hantera klagomål
- Anmälan Lex Maria

Verksamhetschef är Margaretha Essving. Verksamhetschefen ansvarar utifrån patientsäkerhetsarbete för att tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården.

MLA (medicinskt ledningsansvar)-skolsköterska Irmeli Gustavsson på verksamhetschefens uppdrag:

- Bestämma över diagnostik, vård och behandling av enskilda patienter (elever)
- Löpande samråda med verksamhetschef som har det samlade och odelade ansvaret i förhållande till vårdgivaren.
- Tillämpa ledningssystemets processer och rutiner
- Arbeta evidensbaserat
- Rapportera om systematiska förbättringsbehov:
  - Avvikelser och risker
  - Klagomål och synpunkter

- Bidra till hög patientsäkerhet
- Hålla patienten informerad (eleven)
- Anmäla elever som riskerar fara illa

Varje hälso- och sjukvårdspersonal inom organisationen har ett eget yrkesansvar att arbetet ska utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet. Varje medarbetare ansvarar för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras.

Verksamhetschefen är ansvarig för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete i vilket avvikelsehantering, upprättande av verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och patientsäkerhetsberättelse ingår.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

- I ledningssystemet ska avvikelsehanteringen ses som ett systematiskt förbättringsverktyg för verksamheten på organisationsnivå.
- Avvikelse och vårdskador hanteras och analyseras via rapportering i avvikelsehanteringen.
- Avvikelse ska rapporteras till verksamhetschefen snarast vid allvarliga händelser och årligen i patientsäkerhetsberättelsen.
- Regional samverkan med regelbundna möten arrangeras för verksamhetschefer, skolhälsovården och medicinskt ledningsansvariga skolsköterskor.
- Samverkan Sydnärkes verksamhetschefer
- Uppdatering av skolhälsovårdens Metodbok sker regelbundet i samverkan med regionen.

Uppföljning och utvärdering av verksamheten sker i den årliga patientsäkerhetsberättelsen.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Skolsköterskorna har deltagit aktivt i utveckling av rutiner i basprogram ur ett patientsäkerhetsperspektiv.

- Metodbok för att upprätthålla patientsäkerhet utifrån standardiserande rutiner och metoder - elevhälsans medicinska insats i Örebro kommun.
- Egenkontroll utifrån patientsäkerhet.
- Rapport av givna vaccinationer dokumenteras och skickas elektroniskt till folkhälsomyndighetens vaccinationsregister i anslutning till vaccinering. Detta ändrades under 2021 och skickas nu till Nationella vaccinationsregistret.
- Enligt lokala instruktioner genomförs en gång om året samt vid behov uppdatering av dokumentet "rutin för läkemedelshantering och ordination" i samarbete med skolläkare och MLA. I dokumentet finns bland annat delegering till skolsköterskorna

av de läkemedel som får ges på generella direktiv inom verksamheten.
Skolsköterskorna informeras alltid när uppdatering av dokumentet har skett.

- Enligt grundläggande bestämmelser om inre sekretess och elektronisk åtkomst genomförs regelbunden loggkontroll av användare av journalsystemet PMO. Utförs av systemansvarig skolsköterska och MLA Irmeli Gustavsson 2 gr/år.
- Två skolsköterskor deltar alltid i samband med vaccinering av eleverna.
- Genomgång av läkemedel, vaccin och omläggingsmaterial görs regelbundet för kontroll av förbrukningsdatum och kasseras efter utgångsdatum. Kasserade sprutor och kanyler skickas regelbundet för destruktions.
- Temperaturkurvor i medicinska kylskåp för förvaring av vaccin kontrolleras kontinuerligt (1ggr/vecka).

Åtgärd: Fortsatt egen och gemensam kompetensutveckling uppmuntras som ett led i elevsäkerhetsarbetet.

Strålskydd

SSMFS 2018:5 3 kap. 13 §

Inte aktuellt inom skolhälsovården.

En god säkerhetskultur

Arbetet har under året flutit på och kontinuitet och hög kompetens har stor betydelse för säkerheten. Vid APT är alltid en timma avsatt för enbart skolsköterskor och verksamhetschef för att där lyfta ev. avvikelserapportering. Då en av skolsköterskorna även är förtroendevald skyddsombud för vårdförbundets medlemmar har "suntarbetsliv" under året startat upp. Arbetsmiljöns betydelse aktualiseras på sådant sätt både för eleverna och skolsköterskor. Några saker som framkommit är en viss osäkerhet kring trygg miljö vid expeditioner på högstadiet och avsaknad av larm vid ensamarbete.

Adekvat kunskap och kompetens

Alla skolsköterskor är nu specialistutbildade. En av skolsköterskorna avslutade sin specialistutbildning vt-22 och har på APT delgivit övriga aktuell information från utbildningen. Skolsköterskorna har även under året deltagit i Barnhälsodagen genom Svenska skolläkarföreningen, gått sekretessutbildning och utbildning gällande skyddad identitet vilket bidrar till

patientsäkerheten. Förutom APT träffas skolsköterskorna regelbundet för planering och gemensam reflektion där verksamhetschef deltar del av tid. MLA och verksamhetschef har regelbundna inplanerade träffar samt även en gemensam träff /termin med övriga MLA och verksamhetschefer inom Sydnärke.

Patienten som medskapare

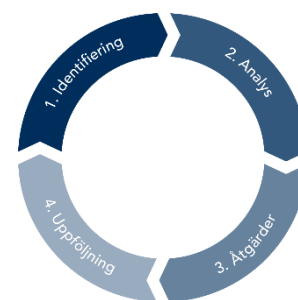
PSL 2010:659 3 kap. 4 §

All hälso-och sjukvård är med några få undantag frivillig. Det är den som har hälsoproblem (eller vårdnadshavare till minderåriga enligt 6 kap föräldrabalken) som avgör om hen ska söka vård. Samtycke till vård, undersökning eller behandling är i de flesta fall muntlig, men vid vaccinering efterfrågas skriftligt medgivande från båda vårdnadshavarna. Skolsköterskor och skolläkare skall alltid sträva efter samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat av vård och behandling. Elev bör alltid informeras i det som rör hen och informationen ska anpassas efter mognad och ålder. Vårdnadshavare kontaktas då man bedömer det. Barnet ska ha medinflytande som med tiden eller under vissa omständigheter övergår till ett självbestämmande. Informationen ska alltid vara anpassad efter elevens behov, ålder, kunskap och situation. Tolk används vid behov. Skriftlig information finns till elever och vårdnadshavare.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Egenkontroll	Omfattning	Källa
Patientsäkerhetsberättelse	1 gång per år	Protokoll
Metodboken för elevhälsans medicinska insats	Kontinuerligt	Region Örebro län/Örebro kommun
Rapport av givna vaccinationer till folkhälsomyndighetens vaccinationsregister	I samband med vaccinering	Årshjul - Vaccinationsplaneringen
Patientsäkerhetsdialoger	1 gång per år	Protokoll
Avvikelser	1 gång/månad i samband med APT	Avvikelserutin/blankett från Metodboken
Patientens klagomål och synpunkter	2 gånger per år	Patientnämnden, IVO, avvikelshanteringssystemet

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

Vårdgivaren skall anmäla händelse som medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till IVO (Lex Maria).

Avvikelser

Rutiner för avvikelserrapportering finns framtagna.

Skolläkare och skolsköterskor rapporterar till MLA händelser som medfört skada eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling.

Verksamhetschefen ansvarar tillsammans med MLA för bedömning av händelse.

Enligt bestämmelse i patientsäkerhetslagen (2010:659) ska

- Hälso- och sjukvårdspersonal rapporterar risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller kunnat medföra vårdskador till vårdgivaren
- Vårdgivaren har skyldighet att utreda händelser i verksamheten som har medfört eller hade kunnat medföra vårdskada
- Vårdgivaren ska anmäla händelser som medfört eller kunnat medföra en allvarlig vårdskada till IVO

Vårdgivaren utreder, vidtar åtgärder och anmäler

När vårdgivaren ska ta emot en rapport om en händelse som medfört en vårdskada ska det rapporteras och utredas. Syftet med utredningen ska vara att så långt som möjligt kartlägga händelseförloppet och vilka faktorer som påverkat det, samt ge underlag för beslut om åtgärder som ska ha till ändamål att hindra att liknande händelser inträffar på nytt, eller att begränsa effekterna av sådana händelser om det inte helt går att förhindra.

Om vårdskadan är allvarlig skall vårdgivaren snarast anmäla till IVO.

IVO säkerställer

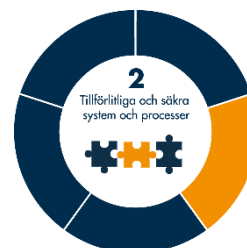
Socialstyrelsen ska säkerställa att anmälda händelser, som har medfört eller kunnat medföra en allvarlig vårdskada har utretts i nödvändig omfattning samt att vårdgivaren har vidtagit åtgärder som krävs för att uppnå hög patientsäkerhet. Socialstyrelsen ska sprida information till vårdgivare om de anmälda händelserna samt i övrigt vidta de åtgärder som anmälningarna motiverar för att uppnå hög patientsäkerhet.

Analys: Av de tre inrapporterade avvikelserrapporterna detta år och de mötestillfällen skolsköterskor haft tillsammans med verksamhetschef framkommer att det framför allt handlar om att minimera stress. Ytterligare intensifiera samverkan och samarbete, dela på ansvaret då något dilemma uppstår. Tillit och tilltro på alla plan ökar säkerheten för våra elever.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Med utgångspunkt i skolhälsovårdens basprogram genomförs arbetet systematiskt utifrån standardiserade rutiner och metoder som varje år revideras och uppdateras av elevhälsans medicinska insats och skolöverläkaren i Örebro kommun.

MLA-leder arbetet med att säkra upp rutiner i lokalt utformade handlingsplaner för trygg och säker vård.

Rapport av givna vaccinationer dokumenteras och skickas elektroniskt till Nationella vaccinationsregistret.

Enligt lokala instruktioner genomförs en gång om året samt vid behov uppdatering av dokumentet "rutin för läkemedelshantering och ordination" i samarbete med skolläkare och MLA. I dokumentet finns bland annat delegering till skolsköterskorna av de läkemedel som får ges på generella direktiv inom verksamheten. Skolsköterskorna informeras alltid när uppdatering av dokumentet har skett.

Regelbundna loggkontroller genomförs 2 gr/år av MLA.

Alltid två skolsköterskor vid Vaccinationer.

Genomgång av läkemedel, vaccin och omläggingsmaterial görs regelbundet för kontroll av förbrukningsdatum och kasseras efter utgångsdatum.

Kasserade sprutor och kanyler skickas regelbundet för destruktions.

Temperaturkurvor i medicinska kylskåp för förvaring av vaccin kontrolleras kontinuerligt (1ggr/vecka).

Säker vård här och nu

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Under 2022 har vi fortsatt arbetet med den planering och de rutiner som skolhälsan la fast under 2021. Regelbundna möten finns inlagda i årsplaneringen vad gäller möten verksamhetschef – MLA, verksamhetschef – skolsköterskor och MLA – skolsköterskor. Ett ytterligare verktyg som lagts till är "suntarbetsliv" som facklig ansvarig skolsköterska håller i.

Fortsättningsvis och som tidigare år kan inte nog poängteras betydelsen av en trygg och stabil arbetsmiljö där tillit, glädje och stabilitet råder. Det är den avgörande viktigaste pusselbiten tillsammans med kompetens för att undvika att fel begås.

Strategin för att behålla trygghet och tilltro är att fortsätta ta tillvara alla olika kompetenser. Fortsätta att i ICDP-anda dela med oss av de goda exemplen för varandra. Ge utrymme och ta emot ny kunskap vid fortbildningar. Lyfta funderingar, svårigheter och dilemman vi möter i vår i vardag. Helt enkelt hjälpas åt.

Stärka analys, lärande och utveckling

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Avvikelsesrapporter skrivs fortlöpande. Avvikelsesrapporterna bearbetas vid APT en gång/månad då en timme är enbart för skolsköterskor och elevhälsans verksamhetschef.

Under året har det inkommit tre avvikelsesrapporteringar.

Nr 1. En rapport handlade om felaktig dokumentation vid en vaccination.

Åtgärd: Upptäcktes av den andra skolsköterskan som deltog vid vaccinationen. Då vi analyserade händelsen framkom att det inte får vara för mycket stress vid vaccinationerna utan finnas tid mellan för att säkerställa och dubbelkontrollera att rätt dokumentation skett. Samt att påminna varandra om pauser och fika vid vaccinationstillfällena.

Nr 2. En rapport handlade om osäker journalföring för nyanlända elever.

Åtgärd: Säkerställa rutiner vid mottagande av nyanlända då vi i dagsläget inte har journalsystem där elever utan TF-nummer kan läggas in.

Nr 3. En rapport handlade om att hörselkontroller som inte blivit gjorda på många av eleverna i åk 7-9.

Åtgärd: Då vi tittade igenom vad det kunde bero på så kom vi fram till att hörselkontroller inte gjordes som rutin i förskoleklass tidigare. Nu ställer alltid skolsköterskorna denna fråga vid hälsosamtalen för att säkerställa att det är gjort. Viktigt att även kontrollera detta då vi tar emot nya elever eller nyanlända. Vi har skapat en ny rutin för att detta inte ska upprepas.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Underlag för klagomålshantering inom barn- och utbildningsförvaltningen finns och ligger på kommunens hemsida under kultur- och utbildningsförvaltningen. Mallen skrivs direkt på nätet och får därför anses användarvänlig. Denna mall kan även användas för beröm, klagomål och synpunkter från elever och vårdnadshavare i frågor som rör elevhälsans medicinska insats.

Synpunkter på omhändertagandet inom elevhälsans medicinska insats ska alltid tas om hand och vidarebefordras till verksamhetschef.

Enskilda som vill klaga på hälso- och sjukvården gör det till IVO.

Enskilda, anhöriga och allmänheten kan inte göra en Lex Maria-anmälan till IVO.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Aldrig tumma på regeln att vara två vid vaccination. Fortsätta arbeta med tillit, samverkan och samarbete. Genom att planera in regelbundna träffar där den samlade elevhälsan och alla rektorer inom grundskolan möts. Det är i mötet förståelsen för varandra ökar och ett gott samarbete gynnar våra elever och hjälper till att säkra kvaliteten.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Det kommer att bli en minskad andel skolskötersketjänst pga att en skolsköterska är partiellt tjänstledig på 25 %. Den skolsköterska som ersatte tjänstledigheten förra året fick en heltidstjänst i Hallsberg. Ambitionen är att tillsammans med Laxå kommun försöka anställa en skolsköterska på heltid som vi kan dela på. Samtal pågår. Det vi såg föregående år var att tidsåtgången gällande nyanlända elever tog mycket av en skolsköterskas tid.

Arbetsuppgifterna var tidskrävande då det inte fanns upparbetat färdigt material vad gäller exempelvis inhämta samtycke från vårdnadshavare och hälsodeklarationer. Alla intyg, brev och kallelser har fått snickrats ihop på egen hand. Det har även varit svårt och ibland lite av ett detektivarbete att få fram exempelvis vaccinationskort. Därefter att få tider till skolläkarmottagning och få tag i tolk. Hanteringen och utskick av journaler från ASIH (Asyl- och invandrar hälsan) har fördröjts och många gånger kommit långt efter skolstart trots påtryckningar. Mycket tid har alltså gått åt till att förebygga ohälsa på individnivå vilket då tar tid från det hälsofrämjande arbetet som ska främja lärande vilket ju är skolhälsovårdens främsta uppdrag.

Händelser i vår omvärld kan vi inte styra vilket medför att vi ibland står inför nya utmaningar i att finna rutiner men detta arbete skulle kunna utföras effektivare om det samordnades inom länet och tillsammans med hälso-och sjukvården.

Samverkan med hälso-och sjukvården behöver fortsätta utvecklas där uppdrag tydliggörs och de hälso-och sjukvårdande insatser som elever behöver få tillgång till sköts av hälso-och sjukvården och inte skickas till skolhälsovården.

Enligt Socialstyrelsens skrift "Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024, Agera för säker vård" utvecklas god kvalitet och patientsäkerhet bäst i organisationer med god arbetsmiljö, psykologisk trygghet och en kultur där medarbetarna är delaktiga och gemensamt med ledningen strävar efter att fortlöpande förbättra för att upprätthålla en hållbar verksamhet. De menar att ledare på alla nivåer kan skapa förutsättningar för ett systematiskt förbättrings- och patientsäkerhetsarbete, genom egenkontroll där information om verksamhetens resultat inhämtas, och genom att ta ansvar för att åtgärder genomförs och utvärderas. Faktorer på alla nivåer påverkar patientsäkerheten. Många faktorer av stor vikt finns i den patientnära vårdprocessen. Till exempel förutsättningar för bemanning med rätt kompetens och utveckling av och upprätthållande av ändamålsenliga processer. Även kommunikation och informationsutbyte inom enheter och över organisatoriska gränser mot andra vårdgivare och huvudmän behöver fungera säkert och ändamålsenligt.

Detta är områden vi inom hela kommunens styrkedja på olika nivåer i regionala samverkan behöver fokusera och fortsätta hjälpas åt att utveckla vidare då det i slutändan har stor betydelse för det hälsofrämjande arbetet med våra elever.

Mål:

- Arbeta för att säkerställa kontinuitet gällande skolskötersketjänster.
- Arbeta för att utvidga samverkan med aktörer utanför skolan.
- Fortsätta det strävsamma arbetet mot mer förebyggande och främjande arbete.

Strategier:

Vi har fortfarande ett stabilt läge vad gäller skolsköterskor och skolläkare men antal elever/ skolsköterska ökar då en av skolsköterskorna är partiellt tjänstledig på 25 %.

Centralt hjälpas åt inom styrkedjans alla nivåer att påverka samverkans betydelse samt tydliggöra roller och uppdrag så att elever får stöd och hjälp i de verksamheter som i grunden har uppdraget.

Lokalt är det ännu viktigare att samarbetet är väl fungerande i skolsköterskegruppen och att allas olika kompetenser lyfts fram och värdesätts. Fortsätta arbeta vidare på att försöka samverka med Laxå kommun i att anställa en skolsköterska. Fortsätta att prioritera att en av skolsköterskorna finns med i planering och genomförande av "Dans för hälsa" där deltagandet bland flickor åk 7–9 har ökat.

Att den av skolsköterskorna som nu finns med i arbetsgruppen Nära vård inom kommunen ska fortsätta med det. Där finns aktörer från alla verksamheter inom kommunen representerade vilket öppnar upp för närmare samverkan.

Den ökade andelen ohälsa bland unga behöver tidigt mötas upp och förebyggas. Det finns en önskan från våra skolor om stöd och hjälp från skolhälsovården att så tidig som möjligt bidra med kunskap för att öka förståelsen gällande påverkansfaktorer för en god hälsa.

Därför behöver vi arbeta för att skapas förutsättningar för ökat samarbete mellan skolhälso och lärare, framför allt riktat mot tidiga åldrar.

Aktiviteter:

- Verksamhetschef ska delta till del på skolsköterskornas alla planeringstillfällen.
- Verksamhetschef ska planera in individuella träffar 4 gånger / termin.
- Fortsätta systematiskt användande av "suntarbetsliv".
- Planera för gemensamma träffar i EHT (elevhälsoteamet) med alla rektorer.
- Fortsätta med aktivt deltagande i regionala möten.
- Samverka i "Nära vård"-arbetet.
- Delta i det lokala elevhälsomötet ute på skolorna och aktivt bidra med hälsofrämjande infallsvinklar.
- Fortsätta utvecklingsarbetet med hälsosamtalet till att resultaten bearbetas och hälsofrämjande arbete påbörjas i klassrummen tillsammans med eleverna.
- Samarbeta, samverka, utveckla och utöka TSI-arbetet.
  - Lokala socialtjänsten, myndighetsutövning och öppenvårdsenheten
  - Dans för hälsa
  - Rörelsegruppen Hallsberg, 4 platser